

Ulrich Volp, *Die Würde des Menschen: Ein Beitrag zur Anthropologie in der Alten Kirche*, Brill, Leiden 2006, 466 p.

Pornind de la premisa că omul este cea mai valoroasă ființă de pe pământ, dezbaterile referitoare la noțiunea de demnitate umană au constituit și rămân în continuare un subiect îndelung discutat, prezent nu doar în actualitatea creștină și socială, ci și în trecutul cultural, etic și teologic al omenirii.

În acest cadru se înscrie și lucrarea *Die Würde des Menschen: Ein Beitrag zur Anthropologie in der Alten Kirche* (Demnitatea omului Un aport la antropologia Bisericii primare), semnată de Ulrich Volp și apărută la Editura Brill, Leiden-Boston, în anul 2006.

În ansamblul ei, lucrarea își propune o analiză sistematică a conceptului de demnitate umană, așa cum este prezent acesta în viziunea filozofiei păgâne și a autorilor (pre)creștini, de până în prima jumătate a secolului V.

Pentru perioada menționată, analiza și descrierea conceptului de demnitate umană dovedește o lipsă de viziune și de înțelegere unitară, atât în filozofia păgână cât și în percepțiile creștine de mai târziu.

Întrebarea la care autorul dorește să răspundă este: în ce măsură se regăsește în scrierile gânditorilor creștini ideea unei naturi umane comune tuturor oamenilor, care să îi deosebească de animale și de toate celelalte lucruri create din natură? Altfel spus: se poate vorbi în creștinismul timpuriu despre o natură umană creată și înzestrată cu o demnitate specială care să justifice pretenții etice în raporturile interumane?

Structura lucrării debutează cu o introducere succintă în antropologia specifică filozofiei păgâne (Platon, Aristotel, Epikur, Plotin), filozofie ce avea să influențeze mai târziu autorii creștini (cap. II).

Urmează o descriere a sensului demnității umane așa cum apare acesta în literatura biblică și iudeo-creștină de până în secolul II (cap. III).

Cea mai extinsă parte a lucrării este dedicată literaturii creștine primare, în mod separat pentru mediul grecesc și latin, de până în prima jumătate a secolului V. Astfel, în cap. IV sunt analizate din punct de vedere al temei de studiu scrieri ale autorilor precum Irineu de Lyon, Clement din Alexandria, Origen, Grigore de Nyssa, Sf. Ioan Gură de Aur, precum și Tertulian, Lactanțiu sau Augustin.

Concluzia care reiese în urma acestui discurs al cap. II-IV dovedește că acest concept al demnității umane reprezintă un construct care nu a apărut brusc în discursul teologic sau filozofic, ci s-a format treptat, în timp și ca reacție la diferitele sisteme de gândire filozofice (ex. gnosticismul) dar și ca propagare în istorie a diferitelor viziuni ale filozofiei platonice, neoplatonice sau stoice.